

ÜNİTE 4: OKULLARDA AFET HAZIRLIKLARI VE GÜVENLİ ÖĞRENME ORTAMLARI

EĞİTİM MODÜLÜ 21 : Okul Güvenliği için Erken Uyarı Sistemleri

Yazar: Institute Of Entrepreneurship Development / VETREADY
Proje Ortaklığı

Proje numarası 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

**Co-funded by
the European Union**

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, burada ifade edilen görüş ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (SEPIE) görüşlerini yansıtmayabilir. Avrupa Birliği veya hibe veren kurum bu görüş ve fikirlerden sorumlu tutulamaz.

Eğitim Modülünün Amacı

Genel amaç: Öğrencilerin ve eğitimcilerin okulda meydana gelebilecek afetlerle ilgili erken uyarı sinyallerini fark etme, yorumlama ve bunlara etkili bir şekilde yanıt verme becerilerini geliştirmek. Bu modül, hazırlıklı olma kültürünü teşvik etmeyi, okul toplulukları içindeki iletişim ve koordinasyonu güçlendirmeyi ve zamanında ve bilinçli eylemler yoluyla daha güvenli öğrenme ortamları sağlamayı amaçlamaktadır.

Eğitim modülünün süresi: 2,6 akademik saat

Değerlendirme yöntemi: Eğitim modülünün tamamlanmasının ardından çoktan seçmeli test

Hedef Gruplar: VET öğrencileri, CVET öğrencileri, Diaspora öğrencileri, VET ve CVET eğitimcileri

Öğrenciler için Tanıma: Bitirme Sertifikası (resmi olmayan eğitim programı)

Eğitimciler için Tanıma: Mesleki Yeterlilik Geliştirme Sertifikası

- Hedef alınan çapraz ESCO becerisi kategorisi: Başkalarına destek olma (T4.2) Öğrenciler, acil durumlarda sınıf arkadaşlarına, öğretmenlerine ve personele duygusal ve pratik yardım sağlama becerisini geliştirirler.

Eğitim Modülünün Öğrenim Çıktıları

Bilgi

1. Sel izleme araçları, drenaj yönetimi, güvenli tahliye yolları ve iletişim prosedürleri dahil olmak üzere, suyla ilgili tehlikelere karşı okul hazırlık sistemlerinin temel bileşenlerini ve işlevlerini tanıyın.
2. Zamanında farkındalık ve hazırlıkların sel, şiddetli yağış veya su kirliliği sırasında öğrenciler, öğretmenler ve okul altyapısı için riskleri nasıl azalttığını anlayın.
3. Daha yüksek bir yere taşınmak, sel sularıyla temastan kaçınmak veya güvenli içme suyu kaynaklarını kullanmak gibi farklı suyla ilgili tehlikelere karşı uygun müdahale eylemlerini belirleyin.
4. Su ile ilgili afet risklerini azaltmak ve öğrenme ortamlarında güvenliği sağlamak için okul düzeyinde hazırlık, personel eğitimi ve yerel yetkililerle işbirliğinin önemini kabul edin..

Beceriler

- Tatbikatlar veya gerçek acil durumlar sırasında sakinlik ve güvenliği sağlamak için sınıf arkadaşlarına, öğretmenlere ve personele duygusal ve pratik destek sağlar.
- Hareket kabiliyeti, duygusal veya dil engeli olan akranlara veya bireylere, erken uyarı talimatlarını ve tahliye prosedürlerini takip etmelerinde yardımcı olur.
- Okul hazırlık faaliyetleri sırasında takım çalışmasını ve ortak sorumluluğu teşvik ederek bir dayanışma ve karşılıklı yardım kültürü geliştirir.

Bu beceriler, ESCO'nun çapraz becerileri T4.2 - başkalarını destekleme ile doğrudan ilgilidir.

- Net ve güven verici rehberlik sağlayarak, başkalarının stres veya belirsizlik altında kendinden emin hareket etmelerine yardımcı olur.
- Akranlarının yardıma ihtiyaç duyduğu anları fark eder ve onlara zamanında, empati ve saygı ile karşılık verir.
- Okul topluluğu içinde güven, iş birliği ve olumlu iletişimi teşvik ederek kolektif refaha katkıda bulunur.

Giriş: Okul Güvenliği için Suyla İlgili Afet Farkındalığı ve Müdahale Nedir?

Okul Güvenliği için Su Kaynaklı Afetlerde Farkındalık ve Müdahale; sel, şiddetli yağış, heyelan, tsunami ve su kirliliği gibi tehlikelerle başa çıkmak üzere okulların sahip olması gereken anlayış ve hazırlığı ifade eder.

Bu kavram, öğrencilerin, öğretmenlerin ve personelin suyla ilgili acil durumlarda riskleri nasıl tanıyacaklarını, hızlı hareket edeceklerini ve güvende kalacaklarını bildiği, güvenli bir öğrenme ortamı inşa etmeyi vurgular.

- Etkili bir yaklaşım şunları içerir:
- **Farkındalık:** Okulu ve çevresini etkileyebilecek olası su kaynaklı tehditleri tanımlamak.
- **Hazırlık:** Tatbikatlar düzenlemek, güvenlik eğitimleri sağlamak ve net tahliye yolları ile sorumlulukları belirlemek.
- **Müdahale:** Bir afet meydana geldiğinde, canları korumak ve zararı azaltmak için derhal, organize ve sakin bir eylemde bulunmak.
- Farkındalık ve hazırlık çalışmalarını güçlendirerek, okullar riskleri en aza indirebilir, güvenliği sağlayabilir ve okul topluluğunun tüm üyeleri arasında dayanıklılık ve sorumluluk kültürünü teşvik edebilir.

Temel Kavramlar ve Terminoloji

- **Tahliye Planı:** Acil durumlarda öğrenci ve personelin güvenli bir şekilde hareket etmesini sağlayan önceden belirlenmiş bir rota ve prosedür.
- **Risk Haritalama:** Okul içinde tehlike oluşturabilecek alanları belirleme ve görselleştirme.
- **Tatbikat:** Gerçek hayatta müdahale için bireyleri eğitmek amacıyla acil durumu simüle eden bir uygulama etkinliği.
- **Hazırlık:** Etkili afet müdahalesi için planlama, organize etme ve eğitim verme konusunda sürekli çaba gösterme.

Önemi Anlamak

- Sel, şiddetli yağış, heyelan ve tsunami gibi suyla ilgili tehlikeler okul topluluklarını ciddi şekilde etkileyerek eğitimi aksatabilir ve hayatları tehlikeye atabilir.
- Nehirlerin, kıyı bölgelerinin veya alçak bölgelerin yakınında bulunan okullar, aşırı hava koşullarında özellikle risk altındadır.
- Farkındalık yaratmak, öğrencilerin ve personelin tehlikenin erken belirtilerini fark etmelerine ve sakin ve organize bir şekilde tepki vermelerine yardımcı olur.
- Hazırlıklı okullar, acil durumlarda yaralanmaları, maddi hasarı ve paniği azaltabilir.
- Eğitimde afet farkındalığını teşvik etmek, güvenlik ve dayanıklılık kültürünü güçlendirir ve okul topluluğunun her üyesinin başkalarını güvende tutma konusundaki rolünü bilmesini sağlar.

Bu Eğitim Modülü Neden Önemlidir?

Okul ortamında öğrenim görüyor, öğretmenlik yapıyor veya çalışıyor olsanız da, yangın ve depremlerden kimyasal sızıntılara veya şiddetli hava olaylarına kadar acil durumlar aniden ve uyarı olmaksızın ortaya çıkabilir.

Öğrenciler için:

Okulda uyarı sinyallerini, tahliye yollarını ve yerinde sığınma talimatlarını anladığınızda daha güvende olursunuz. Alarm sırasında nasıl sakin davranmanız gerektiğini bilmek sizi ve çevrenizdekileri korur.

Eğitimciler için:

Bu içeriği mesleki eğitim ve öğretim (VET) ve mesleki sürekli eğitim (CVET) programlarına entegre etmek, eğitim kurumları içinde hazırlık ve dayanıklılık kültürünü güçlendirir. Öğretmenler, güvenli davranış ve kriz iletişimi konusunda rol model olurlar.

Okul topluluğu için:

Okullar etkili erken uyarı sistemleri ve net acil durum planları ile donatıldığında aileler, personel ve yerel yetkililer bundan faydalanır.

Hazır olmak, okulun içinde başlar. Alarm sesini tanımak, güvenlik mesajının anlamını anlamak veya bir sonraki güvenli adımı bilmek, kafa karışıklığı ile güvenlik arasındaki farkı belirleyebilir.

Okul Güvenliği Sistemleri Bağlamında Doğal Afetler

Okullar ve çevredeki topluluklar, etkili erken uyarı, iletişim ve hazırlık önlemleri gerektiren çeşitli doğal afetlere maruz kalabilir. Bu afetler arasında şunlar yer alır:

- **Depremler:** Ani yer sarsıntıları okul binalarına zarar verebilir, kamu hizmetlerini aksatabilir ve öğrenciler ile personel arasında korku ve kargaşaya neden olabilir.
- **Sel:** Şiddetli yağışlar veya nehirlerin taşması okulları izole edebilir, altyapıya zarar verebilir ve öğrencilerin okula geliş ve çıkış saatlerinde tehlikeye atabilir.
- **Fırtınalar ve Şiddetli Rüzgarlar:** Şiddetli hava olayları çatı hasarlarına, enkaz düşmesine ve elektrik kesintilerine neden olarak öğrenmeyi aksatabilir ve güvenlik risklerini artırabilir.
- **Sıcak dalgaları:** Uzun süreli aşırı sıcaklıklar, özellikle açık hava etkinlikleri sırasında, okulların yakınında dehidrasyon, yorgunluk ve daha yüksek yangın riskine yol açar.

Depremeler

Sismik bölgelerde bulunan okullar, sarsıntı başlamadan önce öğrencileri ve personeli korumak için hızlı ve güvenilir erken uyarı sistemlerine güvenmelidir.

Okullarda Afet Hazırlığı ve Depremeler için Güvenli Öğrenme Ortamları

- Okullar, düzenli denetimler ve mobilya, ekipman ve tahliye yollarının güvenli bir şekilde yerleştirilmesi yoluyla yapısal güvenliği sağlamalıdır.
- Hazırlık eğitimi ve tatbikatları, öğrencilerin ve öğretmenlerin “Yere yat, başını koru ve tutun” gibi güvenli eylemleri uygulamalarına yardımcı olur.
- Güvenli ve destekleyici bir öğrenme ortamı yaratmak, deprem sırasında ve sonrasında sakinlik, güven ve etkili tepki vermeyi teşvik eder.

Ne Yapmalı

- Sağlam bir masa veya masanın altına saklanın ve sarsıntı durana kadar bekleyin. Alarm bittiğinde sakin bir şekilde belirlenen toplanma alanına gidin. Tahliye sırasında küçük öğrencilere veya hareket güçlüğü çekenlere yardım edin.

Yapılmaması Gerekenler

- Deprem sırasında koşmayın, itmeyin veya asansörleri kullanmayın. Pencere, kitaplıkların veya ağır mobilyaların yakınında durmayın. Sarsıntı tamamen durana ve çıkış yolu güvenli olduğu teyit edilene kadar binadan çıkmayın..

Resim 1: Okul - afetlere hazırlık, Canva (Ücretsiz Öğe)

Deprem - Uyarıları Nasıl Tanıyabiliriz?

Alarm sistemleri veya sirenler, ulusal sismik uyarı ağlarına bağlıysa, şiddetli sarsıntı başlamadan birkaç saniye önce çalabilir.

Telefonlarda veya sınıf cihazlarında titreşimli uyarılar, entegre uygulamalar aracılığıyla erken sismik uyarıları gösterebilir.

Okulun interkom veya hoparlör sisteminden yapılan acil durum duyuruları, “Yere yatın, başınızı koruyun, sabit durun” gibi acil talimatlar verir.

Olağandışı zemin veya yapısal sesler (pencerelerin tıkırdaması, hafif sarsıntılar) ana depremin öncesinde ilk doğal uyarı olabilir.

Sınıfta görsel sinyaller veya yanıp sönen ışıklar, işitme engelli öğrencileri desteklemek için alarm sistemlerine eşlik edebilir.

Seller

Şiddetli yağışlar ve taşan nehirler okul bölgelerini hızla tehlike alanlarına dönüştürebilir, bu nedenle erken uyarı ve hızlı müdahale güvenliği için çok önemlidir.

Okullarda Afet Hazırlığı ve Sel Durumlarında Güvenli Öğrenme Ortamları

- Okullar, öğrencileri yükselen su seviyelerinden korumak için güvenli bölgeler ve yüksek tahliye yolları ile donatılmalı veya bu tür bölgelere yakın konumlandırılmalıdır.
- Hazırlık tatbikatları ve farkındalık oturumları, öğrencilere ve personele hızlı tepki vermeyi, su basmış alanlardan kaçınmayı ve daha yüksek yerlere taşınmayı öğretir.
- Güvenli bir öğrenim ortamının sağlanması, drenaj sistemlerinin düzenli olarak kontrol edilmesini, acil durum işaretlerinin net olmasını ve zamanında uyarılar için yerel yetkililerle koordinasyonun sağlanmasını içerir.

Ne Yapmalı

- Talimatlara uygun olarak derhal daha yüksek bir yere veya üst kata çıkın. Elektrikli cihazları kapatın ve suyla ıslanmış yüzeylere dokunmaktan kaçının. Öğretmenlerin talimatlarına uyun ve grup olarak birlikte kalın.

Yapılmaması Gerekenler

- Sel sularının içinden yürümeyin veya araçla geçmeyin. Güvenlik teyit edilene kadar selden etkilenen bölgelere dönmeyin. Suda dururken elektrik fişlerine veya cihazlara dokunmayın.

Resim 2: Canva tarafından hazırlanan sel resimleri (Ücretsiz öge)

Sel - Uyarıları Nasıl Tanıyabiliriz?

Yetkililer tarafından yayınlanan hava durumu uyarıları, beklenen şiddetli yağış veya sel riskini duyuran SMS, e-posta veya resmi sivil koruma kanalları aracılığıyla okullarla paylaşılır.

Okul yönetimi, interkom veya hoparlör aracılığıyla öğrencilere ve personele sel uyarıları ve tahliye prosedürleri hakkında bilgi verir.

Oyun parkının yakınında yükselen su, tıkanmış kanalizasyonlar veya koridorlara giren su gibi görsel sel göstergeleri acil tehlikeye işaret eder.

Yerel yetkililer veya veliler tarafından yapılan duyurular, yakınlarda meydana gelen sel nedeniyle ulaşım aksaklıkları veya okulların kapatılması durumunu teyit edebilir.

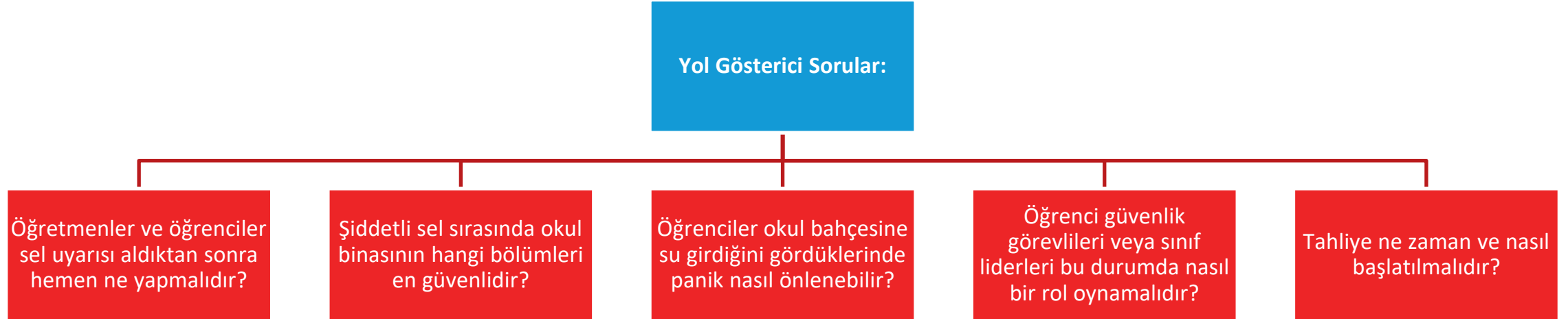
Sınıflarda kullanılan dijital gösterge panellerinde veya hava durumu uygulamalarında yer alan uyarı işaretleri, okulların erken hazırlık yapmasına yardımcı olmak için gerçek zamanlı yağış verilerini ve sel uyarılarını gösterir.

Duraklayın ve Düşünün

Sel – Durum!

Okul gününde yağmurlu bir sabah. Yoğun yağmur birkaç saattir devam ediyor ve oyun alanında ve ana girişin yakınında su birikmeye başlıyor. Yerel belediye, bölge için sel uyarısı yayınladı ve sakinlere evlerinde kalmalarını ve hareket etmekten kaçınmalarını tavsiye etti.

Öğretmenler okulun acil durum uygulaması aracılığıyla uyarı aldı ve öğrenciler sınıf pencerelerinden dışarıda suyun yükseldiğini görebiliyorlar.

Duraklayın ve Düşünün

Sel – Durum!

- **Neden güvenli değil:**
Şiddetli sel sırasında sınıfı terk etmek veya dışarı çıkmaya çalışmak, öğrencileri hızlı akan suya, elektrik tehlikelerine ve düşen enkazlara maruz bırakır. Panik ve koordinasyonsuz hareketler yaralanma riskini artırır.
- **Güvenilir kaynaklar ne derdi:**
Sivil Savunma ve Eğitim Bakanlığı, yüksek katlara çıkmayı, pencerelerden uzak durmayı, elektrikli cihazların fişlerini çekmeyi ve okul iletişim kanalları aracılığıyla resmi talimatları beklemeyi tavsiye ediyor.
- **En İyi Uygulamayı Yansıtan Eylem:**
Öğretmenler, öğrencileri sakin bir şekilde üst katlara veya belirlenmiş güvenli bölgelere yönlendirir, tüm sınıf üyelerini sayar ve okul yönetimi ile sürekli iletişim halinde olur. Elektrik kesintisi durumunda acil durum kitleri ve el fenerleri kullanılır ve yetkililer tahliye etmenin güvenli olduğunu onaylayana kadar herkes içeride kalır.

Okul Güvenliği Bağlamında Teknolojik / Endüstriyel Afetler

Teknolojik ve endüstriyel kazalar, özellikle okul laboratuvarları veya bakım alanları gibi ortamlarda, aniden ve görünür bir uyarı olmaksızın meydana gelebilir. Kısa devre, gaz kaçağı veya kimyasal dökölme gibi küçük bir arıza bile hızla ciddi bir tehlikeye dönüşebilir.

- **Neden Önemli?**

Bu riskleri anlamak, okulların acil durumları önceden önlemelerine ve meydana geldiklerinde verimli bir şekilde müdahale etmelerine yardımcı olur. Hazırlık planlaması, düzenli ekipman bakımı ve net güvenlik prosedürleri, öğrencilerin ve personelin hızlı, güvenli ve sakin bir şekilde nasıl hareket edeceklerini tam olarak bilmelerini sağlar. Farkındalığı ve önleyici tedbirleri teşvik ederek okullar, dayanıklılıklarını güçlendirir, öğrenimin kesintiye uğramasını en aza indirir ve kampüsteki herkes için daha güvenli bir ortam yaratır.

- **Okul Hazırlığı**

Laboratuvar ekipmanları, elektrik tesisatı ve ısıtma sistemlerinin düzenli olarak denetlenmesini ve bakımının yapılmasını sağlayın. Kimyasal sızıntılar veya yangınlar gibi teknolojik kazalara müdahale prosedürleri konusunda öğretmenleri, öğrencileri ve bakım personeli eğitin. Görünür tahliye işaretleri, acil durum kapatma prosedürleri ve yerel itfaiye ve sivil koruma yetkilileriyle doğrudan iletişim bağlantılarının sağlanmasını sağlayın.

Laboratuvar Kimyasal Sızıntısı

Okullardaki fen laboratuvarları, kimyasalların yanlış kullanılması veya güvenlik prosedürlerinin ihmal edilmesi durumunda ciddi riskler oluşturabilir. Maruz kalma ve paniği önlemek için erken teşhis ve iletişim hayati önem taşır.

Okul Afet Hazırlığı ve Okul Güvenliği için Güvenli Öğrenme Ortamları - Laboratuvar Kimyasal Sızıntısı

- Okul laboratuvarlarında bulunan tüm kimyasalların uygun şekilde depolanmasını, etiketlenmesini ve taşınmasını sağlayarak kazara dökülme veya reaksiyonları önleyin.
Hızlı müdahale, tahliye, alanın havalandırılması ve koruyucu ekipman kullanımı konusunda düzenli güvenlik tatbikatları ve personel eğitimi düzenleyin.
Tüm personel ve öğrencilerin erişebileceği dökülme kitleri, ilk yardım malzemeleri ve açık acil durum prosedürleri bulundurarak güvenli bir öğrenme ortamı sağlayın.

Ne Yapmalı

- Bir kimyasal dökülmesi meydana geldiğinde laboratuvarı derhal terk edin.
Öğretmeni veya güvenlik görevlisini uyarın ve güvenli ise havalandırma sistemini devreye sokun.
Belirlenen toplanma alanına gidin ve talimat bekleyin.

Yapılmaması Gerekenler

- Dökülen maddeyi yetkisiz olarak temizlemeye veya nötralize etmeye çalışmayın.
Etkilenmiş yüzeylere dokunmayın veya buharını solumayın.
Eğitimli personel tarafından güvenli olduğu ilan edilene kadar laboratuvara tekrar girmeyin.

Resim 3: Canva'dan Laboratuvar Kimyasal Dökülmesi (Ücretsiz Eleman)

Laboratuvar Kimyasal Dökülmesi Belirtileri Nasıl Tanınır?

Alışılmadık koku veya tahriş: Aniden oluşan güçlü veya asidik bir koku, göz veya boğaz tahrişi kimyasal bir sızıntının belirtisi olabilir.

Dökülen sıvılar veya kalıntılar: Tezgahlarda veya zeminde, özellikle cam eşyaların veya kapların yakınında görülen sıvılar, olası bir dökülmenin habercisidir.

Havada duman, buhar veya renk değişimi: Görünür bir pus, renk bozulması veya maddeler arasındaki reaksiyon, kimyasal salınımı düşündürür.

Aktif havalandırma veya alarm sistemleri: Duman dolapları veya gaz dedektörleri kirlenmeye karşı uyarıda bulunmak için ses çıkarabilir veya ışık verebilir.

Öğrencilerde veya personelde fiziksel reaksiyonlar: Öksürük, baş dönmesi veya gözlerde sulanma, zararlı maruziyetin erken belirtileri olabilir.

Elektrik Yangını veya Güç Dalgalanması

Sınıflarda veya okul tesislerinde meydana gelen elektrik arızaları yangınlara veya elektrik kesintilerine yol açarak güvenliğı tehdit edebilir ve öğrenmeyi aksatabilir.

Okul Güvenliğı için Okul Afetlerine Hazırlık ve Güvenli Öğrenme Ortamları - Elektrik Yangını veya Güç Dalgalanması

- Elektrik sistemlerinin, prizlerin ve laboratuvar ekipmanlarının düzenli bakım ve kontrollerini yaparak kısa devre veya aşırı ısınmayı önleyin.
- Personeli ve öğrencileri, elektrik yangını çıktığında güvenli bir şekilde müdahale etmeleri konusunda eğitin—mümkünse elektriğı kesin, su kullanmaktan kaçının ve derhal tahliye edin.
- Güvenli bir tahliye süreci sağlamak için yangın söndürücüler (CO₂ tipi), acil durum aydınlatmalarını ve açık çıkış yollarını kullanıma hazır ve uygun şekilde işaretlenmiş halde bulundurun.

Ne Yapmalı

- Mümkün ve güvenli ise elektrikli ekipmanların fişini çekin.
- Alarm çaldıktan hemen sonra tahliye yollarını takip edin.
- Küçük öğrencilerin sakın bir şekilde bölgeden ayrılmasına yardım edin.

Yapılmaması Gerekenler

- Elektrik yangınlarını söndürmek için su kullanmayın.
- Elektrik prizlerine, fişlere veya ıslak kablolara dokunmayın.
- Yetkililer güvenliğı teyit edene kadar binaya dönmeyin..

Resim 4: Canva'dan Elektrik Yangını veya Güç Dalgalanması (Ücretsiz Öğe)

Elektrik Yangını veya Elektrik Dalgalanması Belirtilerini Nasıl Tanırsınız?

Yanık kokusu veya duman: Prizlerin veya ekipmanların yakınında keskin, plastik benzeri bir koku veya gözle görülür bir duman aşırı ısınmanın habercisi olabilir.

Titreyen ışıklar veya güç dalgalanmaları: Aniden sönen veya yanıp sönen ışıklar genellikle elektrik kısa devresi veya dalgalanmasından önce gelir.

Kıvılcım veya vızıltı sesleri: Kablolardan, prizlerden veya cihazlardan gelen garip sesler veya kıvılcımlar, olası bir elektrik arızasının belirtileridir.

Aşırı ısınan ekipman: Olağandışı şekilde sıcak fişler, kablolar veya makineler, yangın başlamadan önce dahili arızalar konusunda uyarı verebilir.

Atmış devre kesiciler veya ani güç kesintisi: Sık sık atması aşırı yüklenme veya hasarlı kablolanın göstergesi olabilir ve derhal incelenmesi gerekir.

Duraklayın ve Düşünün

Elektrik Yangını veya Güç Dalgalanması – Durum

Bilgisayar laboratuvarında sıradan bir okul günü.

Birdenbire ışıklar titredi ve odaya hafif bir yanık kokusu yayıldı.

Birkaç dakika sonra, bir sıra bilgisayarın yakınındaki prizlerden birinden duman yükselmeye başladı.

Alarm henüz devreye girmemişti, ancak bazı öğrenciler panikleyip kapıya doğru yöneldi.

Yol Gösterici Sorular

Öğrenciler ve öğretmenler duman ve yanık kokusunu fark ettiklerinde hemen ne yapmalıdırlar?

Öğretmen sakinliğini nasıl koruyabilir ve paniği nasıl önleyebilir?

Hangi eylemler durumu daha da kötüleştirebilir veya güvensiz hale getirebilir?

İlk önce kimlere ve nasıl bildirimde bulunulmalı?

Tahliye için güvenli zaman ne zaman ve sınıf nereye gitmeli?

Duraklayın ve Düşünün

Elektrik Yangını veya Güç Dalgalanması – Durum

Neden güvenli değil:

Sigara içme alanlarına yaklaşmak veya cihazları fişten çekmeye çalışmak elektrik çarpmasına veya yangına neden olabilir. Koşmak veya paniklemek yaralanmalara yol açabilir veya acil çıkışları kapatabilir.

Güvenilir kaynaklar ne diyor:

Sivil Savunma ve okul güvenliği yönergeleri, güvenliyse ana güç kaynağının kapatılmasını, yönetimin derhal uyarılmasını ve okulun tahliye protokolünün uygulanmasını önermektedir. Öğretmenler, herkesin sakin bir şekilde ayrılmasını ve toplanma noktasında toplanmasını sağlamalıdır.

Hangi Eylem En İyi Uygulamayı Yansıtır:

Öğretmen, öğrencilere tüm cihazları oldukları yerde bırakmalarını, en yakın çıkışa sakin bir şekilde gitmelerini ve güvenli bir dış alanda toplanmalarını söyler. Elektrik kaynağı yetkili personel tarafından kesilir ve acil durum servisleriyle iletişime geçilir. Dışarı çıktıktan sonra, tüm öğrencilerin güvende olduğundan emin olmak için yoklama alınır.

Okul Güvenliği Bağlamında Biyolojik/Sağlık Kaynaklı Afetler

Okullarda ve evre topluluklarda bile, biyolojik ve sağlıkla ilgili tehlikeler, riskleri azaltmak ve öğrencileri, eğitimcileri ve aileleri korumak için güvenilir erken uyarı sistemleri gerektirir. En önemli tehditler şunlardır:

- **Solunum Yolu Hastalıkları ve Hava Kalitesi Tehlikeleri (yakındaki yangınlar veya kirlilikten kaynaklanan):**
Hava kalitesi izleme sistemleri, mobil uygulamalar aracılığıyla sağlık uyarıları ve koruyucu maskelerin dağıtımı, öğrencileri ve personeli zararlı maruziyetlerden korumaya yardımcı olur
- **Su ve Gıda Kirliliği (su baskını veya kimyasal sızıntı nedeniyle):**
Okul su kaynaklarının düzenli olarak test edilmesi, güvenli gıda depolanması ve sağlık duyurularının yapılması, kantinlerde veya yakındaki kaynaklarda kirlenme tespit edildiğinde hastalıkları önler.
- **Infectious Disease Outbreaks (rapidly spreading illnesses among students):**
Halk sağlığı yetkilileriyle iş birliği, sağlık tarama protokolleri ve dijital platformlar aracılığıyla iletişim, vakaların erken tespit edilmesini ve izole edilmesini sağlayarak daha geniş çaplı bulaşmayı önler.

Solunum Yolu Hastalığı Salgını (Hava Kalitesi ve Duman Maruziyeti)

Orman yangını mevsiminde veya kentsel kirliliğin zirve yaptığı dönemlerde, kötü hava kalitesi öğrencilerin solunum sağlığını, özellikle de astım veya alerjisi olan çocukları ciddi şekilde etkileyebilir.

Solunum Yolu Hastalığı Salgını İçin Okul Afet Hazırlığı ve Güvenli Öğrenme Ortamları

- Düzenli el yıkama, gerektiğinde maske kullanımı ve sınıflarda uygun havalandırma gibi iyi hijyen uygulamalarını teşvik edin.
Öğrenciler ve personel arasında semptomları hızla tespit etmek ve hastalığın yayılmasını önlemek için sağlık izleme ve raporlama sistemleri kurun.
Tıbbi yardıma erişimi sağlayarak, önleyici tedbirleri ileterek ve hastalıkla ilgili damgalanmayı azaltarak güvenli ve destekleyici bir ortam sağlayın.

Ne Yapmalı

- Tüm beden eğitimi ve açık hava derslerini iç mekanlara taşıyın.
Hava kalitesi kötüyse öğrencilerin koruyucu maske taktığından emin olun.
Öğrencilerde öksürük, baş dönmesi veya nefes alma güçlüğü gibi belirtiler olup olmadığını izleyin ve okul hemşiresine bildirin..

Yapılmaması Gerekenler

- Hava kalitesi uyarıları aktifken öğrencilerin dışarıda oynamasına veya egzersiz yapmasına izin vermeyin.
Rahatsızlık veya solunum sorunları şikayetlerini görmezden gelmeyin.
Dumanlı veya kirli alanlara bakan pencereleri açmayın..

Resiml 5: Canva'dan Duman (Ücretsiz Öğe)

Duman Solunması - Uyarıları Nasıl Anlarız?

Gözlerde ve
boğazda yanma
hissi.

Sürekli öksürük ve
hırıltı.

Baş ağrısı veya baş
dönmesi.

Duman nedeniyle
görüş mesafesi
azaldı.

Özellikle hassas
gruPlarda nefes
almada zorluk.

Okul Kantinlerinde Gıda Kaynaklı Hastalıklar (Kirlenme veya Uygunsuz Depolama)

Güvenli olmayan gıda işleme veya kirli su kaynakları, öğrenciler ve personel arasında mide rahatsızlıklarının salgın haline gelmesine neden olabilir. Yayılmayı önlemek için hızlı tespit ve müdahale şarttır.

Okul Kantinlerinde Gıda Kaynaklı Hastalıklar Okul Afetlerine Hazırlık ve Güvenli Öğrenme Ortamları

- Kontaminasyon ve bakteri üremesini önlemek için okul mutfaklarında uygun gıda depolama, işleme ve hijyen uygulamalarını sağlayın.
Gıda güvenliği, sıcaklık kontrolü ve ekipman ile yüzeylerin temizliği konusunda düzenli denetimler yapın ve personele eğitim verin.
Gıda kaynaklı şüphelenilen hastalıkları derhal bildirerek ve önleme ve müdahale için sağlık yetkilileriyle koordinasyon sağlayarak güvenli bir yemek ortamı sağlayın.

Ne Yapmalı

- Şüpheli gıda maddelerini derhal izole edin ve etiketleyin.
Okul yönetimini ve sağlık yetkililerini derhal bilgilendirin.
Etkilenen öğrencilerin tıbbi değerlendirmeden geçmesini ve güvenli bir şekilde sıvı almasını sağlayın.

Yapılmaması Gerekenler

- Güvenli olduğu onaylanana kadar hiçbir gıda maddesini servis etmeyin veya tüketmeyin.
Semptomları gizlemeyin veya hastalık vakalarını bildirmeyi geciktirmeyin.
Denetim hijyen kurallarına uyulduğunu doğrulayana kadar kantin personelinin servis yapmaya devam etmesine izin vermeyin.

Resim 6: Canva'nın Okul Kantini (Ücretsiz Öğe)

Su ve Gıda Kirliliği (Yangın Artıklarından) - Uyarıları Nasıl Anlarız?

Suyun rengine,
kokusunda veya
tadında değişiklik.

Su kaynaklarının
yakınında ölü
balık veya
hayvanlar.

İçecek veya
yemekten sonra
ani rahatsızlık.

Yaygın
gastrointestinal
sorunlar
bildirilmiştir.

Official
contamination
alerts from health
services.

Duraklayın ve Düşünün

Su ve Gıda Kirliliği

Kasaba yakınlarında çıkan orman yangınından bir hafta sonra, okul kantininde tekrar yerel su kaynağı kullanılmaya başlandı.

Bazı öğretmenler musluk suyunun renginin biraz bozulduğunu ve isli koktuğunu fark etti.

Aynı günün ilerleyen saatlerinde, birkaç öğrenci öğle yemeğinden sonra mide ağrısı ve mide bulantısı yaşadığını bildirdi. Yerel yetkililer henüz su güvenliği konusunda resmi bir açıklama yapmadı ve personel, kaynağı kullanmaya devam edip etmeyeceğinden emin değil.

Duraklayın ve Düşünün

Su ve Gıda Kirliliği

- **Neden güvenli değil?**
Yangın kalıntılarıyla kirlenmiş su veya yiyeceklerin kullanılması, öğrencileri hastalığa neden olabilecek kimyasallara ve toksinlere maruz bırakır. Renk bozulması veya koku gibi erken uyarı işaretlerini göz ardı etmek sağlık risklerini artırır ve koruyucu önlemleri geciktirir.
- **Güvenilir kaynaklar ne diyor?**
Halk sağlığı yetkilileri ve çevre kuruluşları, şüpheli su kaynaklarının kullanımının derhal durdurulmasını, test için numune alınmasını ve sonuçlar doğrulanana kadar şişelenmiş veya depolanmış temiz suya geçilmesini öneriyor.
- **Hangi Eylem En İyi Uygulamayı Yansıtıyor?**
Okul personeli kantin faaliyetlerini askıya alır ve yalnızca doğrulanmış güvenli su kullanır. Yerel sağlık yetkililerini bilgilendirir ve velilerle şeffaf bir şekilde iletişim kurar. Etkilenen öğrenciler tıbbi gözetimden geçer ve tüm yemek pişirme alanları dezenfekte edilir. Normal faaliyetlere devam etmeden önce su filtreleri ve depolama tankları denetlenir.

İlham Veren Eylemler ve Rol Modelleri

EDURISK Girişimi – İtalyan Okulunda Deprem Eğitimi ve Erken Uyarı

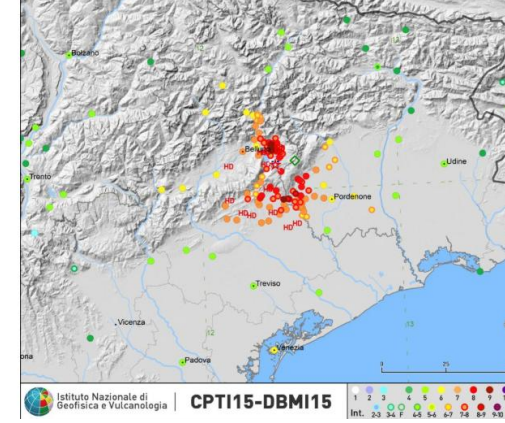
- 2016 yılında Orta İtalya, birçok okul ve kamu binasına zarar veren bir dizi yıkıcı depremle sarsıldı. Bu olayların ardından, Umbria ve Marche bölgelerindeki bir grup okul, yenilikçi bir Okul Tabanlı Deprem Erken Uyarı ve Hazırlık Programı pilot uygulaması için İtalyan Sivil Savunma Dairesi ve Ulusal Jeofizik ve Volkanoloji Enstitüsü (INGV) ile iş birliği yaptı.
- Girişim, okul binalarına yerleştirilen gerçek zamanlı sismik sensörleri, tahliye tatbikatları, öğretmen eğitimleri ve farkındalık kampanyaları gibi öğrenci odaklı hazırlık faaliyetleriyle birleştirdi. Daha sonra bölgede hafif sarsıntılar tespit edildiğinde, sistem erken uyarıları başarıyla yayınlayarak sınıfların güvenlik prosedürlerini sakin ve verimli bir şekilde takip etmesini sağladı.

Temel İlham Verici Eylemler:

- İtalya'nın ulusal erken uyarı ağına bağlı yerel sismik sensörlerin kurulumu, sarsıntıdan birkaç saniye önce uyarılar sağlıyor.
- Hazırlığı güçlendirmek için yıllık okul çapında tahliye tatbikatları ve öğrenci güvenlik elçisi programları.

Hikayenin Bağlantısı:

https://progettosv.rm.ingv.it/Progetti/Edurisk/EDURISK_SV.pdf

Resim 7: Okul tabanlı deprem erken uyarı ve hazırlık eylemlerini göstermektedir, <https://www.edurisk.it/>

Bu neden ilham verici?

Bu vaka, trajik bir ulusal deneyimin nasıl proaktif, okul düzeyinde güvenlik inovasyonuna yol açtığını gösteriyor. Teknolojiyi (sismik sensörler) eğitimle (tatbikatlar ve öğretmen eğitimi) entegre ederek, İtalyan okulları dayanıklılık ve hazırlık konusunda Avrupa'ya örnek oldu. Bu durum, okulların hem öğrenme ortamları hem de bilgi ve teknolojinin hayat kurtarmak için birlikte çalıştığı toplum güvenliği merkezleri olabileceğini gösteriyor.

Daha Fazla Keşfetmek İçin

- **Etkileşimli Platform – Avrupa Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO)**
Avrupa genelinde afet uyarıları, acil durum hazırlık kaynakları ve erken uyarı girişimleri hakkında güncellemeler sağlayan canlı bir AB platformu. Gerçek vaka çalışmalarını inceleyen eğitimciler ve öğrenciler için faydalıdır.
<https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu>
- **Video – UNESCO / Acil Durumlarda Eğitim Web Semineri**
Acil durumlarda eğitim sistemlerinin sürekliliğini ve güvenliğini nasıl sağlayabileceğini tartışan bir web semineri.
<https://www.youtube.com/watch?v=y-8ItWPS-nE>
- **Rapor – Kapsamlı Okul Güvenliği Çerçevesi 2022-2030 (UNICEF / GADRRRES / INEE)**
Dünya genelinde okullarda afet riskinin azaltılması, erken uyarı ve güvenliğin entegre edilmesine ilişkin kapsamlı çerçeve.
<https://knowledge.unicef.org/CEED/resource/comprehensive-school-safety-framework-2022-2030-child-rights-and-resilience-education>

Bu Eğitim Modülünü Oluşturmak İçin Kullanılan Kaynaklar

- Copernicus Acil Durum Yönetim Servisi. (t.y.). Küresel Sel Farkındalık Sistemi (GloFAS). <https://www.globalfloods.eu>
- EDURISK. (t.y.). İtalyan Okullarında Deprem Eğitimi ve Erken Uyarı. <https://www.edurisk.it>
- ESCO (Avrupa Beceriler, Yeterlilikler, Nitelikler ve Meslekler). (2024). Avrupa Komisyonu. <https://esco.ec.europa.eu>
- Halk Sağlığında Sınırlar. (2021). Okullarda Afet Hazırlık Eğitimi: Sistematik Bir İnceleme. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2021.712358/full>
- UNDRR (Birleşmiş Milletler Afet Riskini Azaltma Ofisi). (t.y.). Sözden Eyleme: Sel Afet Riskini Azaltma Uygulama Kılavuzu. <https://www.undrr.org/publications/words-into-action>
- UNICEF, INEE ve GADRRRES. (2022). Kapsamlı Okul Güvenliği Çerçevesi 2022–2030: Eğitim Sektöründe Çocuk Hakları ve Dayanıklılık. <https://inee.org/sites/default/files/resources/The-Comprehensive-School-Safety-Framework-2022-2030-for-Child-Rights-and-Resilience-in-the-Education-Sector.pdf>

Bu Eğitim Modülünü Oluşturmak İçin Kullanılan Kaynaklar Resim Kaynakları

- Şekil 1: Okul – Canva ile Afet Hazırlığı (Ücretsiz Öğe), <https://www.canva.com/>
- Şekil 2: Canva'dan Sel Baskınları (Ücretsiz Öğe), <https://www.canva.com/>
- Şekil 3: Canva'nın Laboratuvar Kimyasal Döküntüsü (Ücretsiz Eleman), <https://www.canva.com/>
- Şekil 4: Canva'dan Elektrik Yangını veya Güç Dalgalanması (Ücretsiz Öğe), <https://www.canva.com/>
- Şekil 5: Canva'dan Smoke (Ücretsiz Öğe), <https://www.canva.com/>
- Şekil 6: Canva'nın Okul Kantini (Ücretsiz Öğe), <https://www.canva.com/>
- Şekil 7: EDURISK projesinden uyarlanmıştır ve okul tabanlı deprem erken uyarı ve hazırlık eylemlerini göstermektedir, <https://www.edurisk.it/>

ORTAKLIK

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

VET-READY ile Kolaylıkla Öğrenin!

Ünite 4 OKULLARDA AFET HAZIRLIKLARI VE GÜVENLİ ÖĞRENME ORTAMLARI

Eğitim Modülü 21 Okul Güvenliği İçin Erken Uyarı Sistemleri!

BİZİ TAKİP EDİN

<https://vetready.eu/>